

# Góralski, Wojciech

---

"Komentarz do konstytucji apostolskiej  
>>Divinus Perfectionis Magister<<",  
Henryk Misztal, Lublin 1987 : [recenzja]

---

Studia Płockie 21, 193-194

---

1993

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

## **KS. HENRYK MISZTAŁ. KOMENTARZ DO KONSTYTUCJI APOSTOLSKIEJ „DIVINUS PERFECTIONIS MAGISTER”.**

**Prawo kanonizacyjne. T.6. Redakcja Wydawnictw KUL. Lublin 1987 s. 227.**

Praca stanowi uzupełnienie publikacji zainicjowanej przez Wydział Prawa Kanonicznego KUL pt. „Komentarz do Kodeksu Prawa Kanonicznego” i została pomyślana jako jej tom szósty. Posiada ona charakter uzupełniający w stosunku do komentarza kodeksowego z tego względu, iż Kodeks Prawa Kanonicznego z 1983 r. nie zawiera, jak to czynił zbiór z 1917 r., prawa kanonizacyjnego. Zostało ono zawarte w konstytucji apostolskiej Jana Pawła II „Divinus perfectionis Magister” z 25 I 1983 r., a więc ogłoszonej w dniu promulgacji nowego kodeksu. Komentarz do konstytucji apostolskiej otrzymał nazwę „prawo kanonizacyjne”, gdyż nie ogranicza się do przedstawienia prawa formalnego tj. obowiązującej procedury w sprawach kanonizacyjnych, lecz zawiera ponadto elementy prawa materialnego dotyczącego kanonizacji. Prezentując swój komentarz Autor uwzględnia nowe „Postulatorum vademecum” z 1984 r. oraz dotychczasową praktykę Kongregacji Spraw Kanonizacyjnych stosowaną po ogłoszeniu nowego prawa kanonizacyjnego. Pracę swą adresuje do postulatorów oraz innych osób zainteresowanych prowadzeniem spraw kanonizacyjnych, szczególnie do instytutów życia konsekrowanego.

Całość komentarza obejmuje pięć części, pierwsze cztery części składają się z rozdziałów, część piąta - z punktów. Część I - Eklezjalny wymiar świętości (s.9-31) zawiera omówienie niektórych instytucji kanonizacyjnego prawa materialnego. W rozdziale pierwszym czytelnik zapoznaje się z rozwojem pojęcia „świętość”, w drugim zaś z pojęciem tym przyjmowanym w orzecznictwie Kościoła. Chodzi zatem o pojęcia teologiczne dotyczące doskonałości chrześcijańskiej, które przyjęto następnie w prawie kanonicznym. W świetle teologii, świętość - to doskonałe zjednoczenie z Chrystusem, a święci - to szczególnie członkowie mistycznego Ciała, którzy w różny sposób osiągnęli to doskonałe zjednoczenie z Głową mistycznego Ciała: przez przelanie krwi (męczennicy), przez ascezę (mnisi i asceci), przez zachowywanie przykazań i rad ewangelicznych, a więc praktykę cnót heroiczych (wyznawcy). Świętość, która jest rzeczywistością teologiczną, staje się przedmiotem niezbędnych ujęć prawnych, gdy chodzi o ogłoszenie kogoś błogosławionym czy świętym. Do elementów prawnokanonicznych pojęcia świętości Autor zalicza: męczeństwo, heroiczną cnotę oraz cuda. Interesujące są bliższe wyjaśnienia tych pojęć. Określenie kanonizacji i beatyfikacji oraz ich rodzajów znanych w historii zamyka treść części pierwszej.

W części II - Historia postępowania kanonizacyjnego (s.33-80) omawia się dzieje wymienionego postępowania od pierwszych wieków Kościoła aż do ostatnich aktów prawnych Jana Pawła II. Rozdział pierwszy został poświęcony genezie postępowania kanonizacyjnego, w drugim prezentuje się okres rozwiniętej procedury kanonizacyjnej (po reformie Urbana VIII z lat 1625-1634), w rozdziale trzecim ukazuje się reformę Piusa XI oraz reformę Pawła VI, wreszcie rozdział czwarty zawiera omówienie ustawodawstwa Jana Pawła II.

Za szczególnie doniosłą z punktu widzenia praktycznego należy niewątpliwie uznać część

III opracowania - Dochodzenie kanonizacyjne w diecezji (s.81-142). W tej najobszerniejszej części Autor zawarł szereg cennych wskazówek dla postulatorów prowadzących sprawy kanonizacyjne w diecezjach. Omawiana część składa się z pięciu rozdziałów, w których czytelnik zapoznaje się kolejno z następującymi zagadnieniami: zebranie wstępnych informacji, osoby biorące udział w dochodzeniu, dowody w postępowaniu kanonizacyjnym, postępowanie dotyczące stwierdzenia heroiczności cnót lub męczeństwa i cudów w ogólności, postępowanie w sprawie udowodnienia cudów. Źródłem dla Autora są tutaj normy konstytucji apostolskiej Jana Pawła II „*Divinus perfectionis Magister*” oraz Normy Kongregacji Spraw Kanonizacyjnych z 1983 r., „*Postulatorum vademecum*” oraz styl Kurii Rzymskiej. Komentarz ks. Misztala jest jasny, przejrzysty i zwięzły. Poszczególne zagadnienia szczegółowe zostały ujęte w odrębnych punktach, co rozdziałom dodaje przejrzystość. Wiele budzących pewne wątpliwości sformułowań konstytucji apostolskiej i Norm Kongregacji zostało tutaj przekonująco wyjaśnionych. Twierdzenia Autora zostały dobrze udokumentowane.

Część IV - Postępowanie kanonizacyjne w Kongregacji Spraw Kanonizacyjnych (s.143-164) została poświęcona postępowaniu kanonizacyjnemu, jakie ma miejsce w wymienionej kongregacji, a które stanowi ciąg dalszy postępowania zakończonego na szczeblu diecezjalnym. Autor uwzględnia tutaj zarówno konstytucję apostolską Jana Pawła II, jak i dekret generalny kongregacji z 1983 r. oraz Regulamin kongregacji z tego samego roku. W rozdziale pierwszym została ukazana struktura i kompetencje kongregacji, w drugim zaś - procedura obowiązująca kongregację.

W części V - Wzory pism i formularzy (s.165-218) podano szereg wzorów pism i formularzy, które poleciło używać w postępowaniu kanonizacyjnym „*Postulatorum vademecum*” z 1984 r. Mogą one stanowić bardzo cenną pomoc dla urzędników biorących udział w postępowaniu kanonizacyjnym. Wzory pism i formularzy dotyczą następujących spraw: mianowanie postulatora, prośba postulatora, informacja dla Stolicy Apostolskiej („*nihil obstat*”), pytania promotora sprawiedliwości do procesu na temat życia i cnót w szczególności oraz cudów w ogólności, wzór do prowadzenia procesu na temat życia i cnót w szczególności oraz cudów w ogólności, pytania promotora sprawiedliwości do procesu na temat cudu przypisywanego wstawiennictwu sługi Bożego (służebnicy Bożej) lub błogosławionego (błogosławionej), wzór do prowadzenia procesu na temat stwierdzenia cudu.

Na końcu pracy zamieszczono jej streszczenie w języku włoskim oraz spis treści w tymże języku.

Komentarz ks. Henryka Misztala w pełni zasługuje na zarekomendowanie go wszystkim, którzy interesują się problematyką prawa kanonizacyjnego, a w szczególności tym, którzy są zaangażowani w postępowaniu kanonizacyjnym.

*Ks. Wojciech Góralski*